

03/ZDP/VE/2024
Datë: 16 shkurt 2024

Në mbështetje të neneve 2, 14.2, 35, 36 të Ligjit nr. 03/L-051 për Aviacionin Civil, i ndryshuar me Ligjin Nr.08/L-063 për ndryshimin dhe plotësimin e ligjeve që kanë të bëjnë me racionalizimin dhe vendosjen e vijave llogaridhënëse të Agjencive të Pavarura, nenit 24 të Ligjit Nr. 06/L-113 për Organizmin dhe Funksinin e Administratës Shtetërore dhe Agjencive të Pavarura, nenit 53 të Ligjit Nr. 05/L-031 për procedurën e përgjithshme administrative, Marrëveshjes për Shërbime të Rregullta Ajrore ndërmjet Qeverisë së Republikës së Kosovës dhe Këshillit Federal të Zvicrës, të datës 30 nëntor 2010 dhe Memorandumit të Mirëkuptimit për marrëveshje për shërbime ajrore të datës 29 prill 2009 në mes të Autoriteteve të Aviacionit Civil të Republikës së Kosovës dhe Këshillit Federal të Zvicrës,

Duke vepruar në mbrojtje të interesit publikut dhe atë shtetëror, me synim të sigurimit të shërbimeve të mira me çmime konkurrenente për udhëtarët,

Drejtori i Përgjithshëm i Autoritetit të Aviacionit Civil (më tutje "AAC") merr:

VENDIM

- Të shpallë Thirrjen publike për shprehje interesi për operatorët ajrorë të cilat mund të ofrojnë plane fluturimi dhe kapacitete me orar të programuar fluturimesh për të fituar të drejtën e fluturimit përmes emërimit (dezinimit) në destinacionet nga Republika e Kosovës në Këshillin Federal të Zvicrës dhe anasjelltas.
- Kriteret për t'u emëruar si operator ajror për të ushtruar të drejtat nga pika 1, janë të bashkangjitura si Aneks i këtij Vendimi.
- Të gjitha palët e interesuara, mund të dorëzojnë dokumentacionin e kërkuar deri më datën **23 Shkurt 2024, në orën 16.00**, në përputhje me Aneksin e këtij Vendimi.
- Vendimi hyn në fuqi në ditën e nënshkrimit.

Alban Ramabaja
UD. Drejtor i Përgjithshëm

- Kopje për:
- Ministrit të MMPHI;
 - Arkivit të AAC-së.

ANEKSI I VENDIMIT 03/ZDP/VE/2024

Thirrje publike për shprehje interesi

Thirrje publike për operatorët ajror të cilat mund të ofrojnë plane fluturimi dhe kapacitete me orar të programuar fluturimesh për të fituar të drejtën e fluturimit përmes emërimit (dezignimit designation) në destinacionet në mes të Republikës së Kosovës dhe Këshilli Federal i Zvicrës.

Autorizimi për Emërim dhe operim të operatorëve ajror (Dezignim; Eng. Designation)

Dezignimi është proces i emërimit të operatori/ëve ajror për shfrytëzim të të drejtave të fluturimit mes dy vendeve dhe si e drejtë e shteteve nënshkruese të një Marrëveshjeje bilaterale për Shërbime Ajrore.

Në Marrëveshjen për Shërbime Ajrore midis Kosovës dhe Zvicrës të vitit 2009 të dy palët janë pajtuar që mund të caktojnë numër të pakufizuar të kompanive ajrore vendëse që të operojnë mes të dy shteteve. Meqenëse RKS nuk ka kompani ajrore vendëse, në Marrëveshjen Dypalëshe Zvicra është pajtuar që Kosova mund ta emërojë/dezignojë një kompani ajrore të BE-së ose të Zvicrës.

Qëllimi dhe krejt procesi i dezignimit gjithmonë bëhen për të mbrojtur interesin e publikut dhe atë shtetëror, me synim të kufizojë monopolin dhe rrjedhimisht edhe të sigurojë edhe shërbime të mira me çmime konkurente dhe të arsyeshme për udhëtarët nga një operator ajror i huaj me qëndrueshmëri operacionale dhe financiare.

Për Kosovën, Zvicra është tregu më i madh për nga numri i udhëtarëve (36% më 2023) dhe biletat tradicionalisht janë shumë të larta, veçanërisht prej Cyrihut që është pas Bazelit destinacioni i dytë më i shërbyer nga Prishtina. Konkurrenca e shtuar do të ulte këto çmime dhe dezignimi nga Kosova i një kompanie që ofron konkurrencë të njëmendtë në treg do t'i kontribuonte interesit publik duke ofruar fluturime të rregullta me çmime të arsyeshme.

Ligji për aviacionin civil nuk ka rregulla për kriteret dhe procedurat se si autoritetet e Kosovës zgjedhin operatorin ajror që kanë vendosur ta dezignojnë. Zakonisht shtetet dezignojnë kompaninë e tyre flamurtare (flag carrier) dhe pastaj nëse lejohet dezignim i shumëfishtë edhe i kompanive të tjera të tyre kjo bëhet në marrëveshje me shtetin tjetër duke mbrojtur parimin e interesit të publikut dhe të reciprocitetit.

Në Marrëveshjen dypalëshe midis Kosovës dhe Zvicrës dezignimi përcaktohet me Nenin 5 të Marrëveshjes dhe Nenin 2 të MOU në të cilin janë precizuar kriteret në bazë të të cilave Zvicra në mungesë të operatorit me AOC të Kosovës pranon të japë jo më shumë se një (1) autorizim operimi për kompani të huaja të dezignuar nga Kosova.

Kriteret për operatorët ajror të Emëruar/Dezignuar nga Kosova në Zvicër për shërbime ajrore

Me synim që të arrihet të sigurohet zhvillimi i një konkurrencë të mirëfilltë në tregun mes Kosovës – Zvicrës, duke ofruar linja të rregullta me çmime sa më të volitshme, Operatorët Ajror (kompanitë ajrore) që shprehin interesin për marrjen e dezignimit nga AAC, duhet të plotësojnë kushtet e përshkruara në vijim.

1. KRITERET BAZIKE PËR TU KUALIFIKUAR PËR FAZËN E VLERËSIMIT

- 1.1 Të ketë certifikatën e regjistrimit të biznesit të lëshuar nga autoritetet e Kosovës;
- 1.2 Të ketë Certifikatën e Operimit Ajror (COA) nga një shtet anëtar i BE-së;
- 1.3 Të ketë vendin kryesor të biznesit në shtetin që ka lëshuar COA;
- 1.4 Të jetë dhe të vazhdojë të jetë në pronësi direkte ose pronësi shumicë nga Shtetet Anëtare të Bashkimit Evropian dhe/ose shtetasve të shteteve anëtare të Bashkimit Evropian;
- 1.5 Nuk është në pronësi pjesërisht ose plotësisht të kompanive ajrore ose pronarëve të tyre që mbajnë një COA dhe Licencë Operimi (LO) nga Zvicra;
- 1.6 Të ofrojë dëshmi se ka operuar me bilanc pozitiv financiar së paku në dy vitet e fundit për të dëshmuar qëndrueshmërinë financiare;

2. KRITERET KRYESORE TË VLERËSIMIT

2.1 Frekuenca e fluturimeve

Të ofrojë numrin sa më të madh frekuencash të fluturimeve të rregullta ditore, javore dhe vjetore nga Prishtina për në Zvicër, por jo më pak se:

- a) 7 herë në javë gjatë tërë vitit në shërbimet ajrore midis Prishtinës dhe Cyrihut, dhe jo vetëm ditëve të vikendit;
- b) 3 herë në javë gjatë tërë vitit në shërbimet ajrore midis Prishtinës dhe Gjenevës dhe jo vetëm ditëve të vikendit;
- c) 10 herë në javë gjatë tërë vitit në shërbimet ajrore midis Prishtinës dhe Bazelit dhe jo vetëm ditëve të vikendit;
- d) Minimalisht të realizohen 1000 (një mijë) fluturime brenda tërë vitit kalendarik;
- e) Të përmbushë të paktën 90% të detyrimet e tij në lidhje me frekuencat, destinacion dhe të paraqesë në AAC raportin e detajuar mbi aktivitetin për sezonin e mëparshëm IATA jo më vonë se 3 javë nga fillimi i sezonit të ri të fluturimeve sipas IATA.
- f) Numri ulëseve në fluturime duhet të jetë së paku 150;

2.2 Kapacitetet operacionale dhe shërbimet e operatorit ajror

- a) Të ketë në dispozicion për operim ajror se paku 4 aeroplan për bartje të udhëtarëve nga Kosova të cilët i posedojnë se paku 150 ulëse;
- b) Të bazojë të paktën 3 aeroplan në Prishtinë më së voni deri në fund të sezonit veror të fluturimeve (IATA SS 2024), të cilët i posedojnë se paku 150 ulëse;
- c) Të fillojë shërbimet e rregullta ajrore nga Prishtina për në Cyrih, Gjenevë dhe Bazel më së largu deri më 1 qershor 2024;
- d) Të ofroj dëshmi për sigurimin e shërbimit të mirëmbajtjes për intervenime të nevojshme në ANP "Adem Jashari";
- e) Të dëshmojë kapacitetin apo marrëveshje kontraktuale me operator tjerë ajror për të sjellur/zëvendësuar një aeroplan dhe/apo ekuipazhin në rast të defektit të aeroplanit apo çfarëdo problemi tjerër që kërkon të zëvendësohet aeroplani apo ekuipazhi i fluturimit;
- f) Të bëj marketimin e shërbimeve ajrore në Zvicër dhe Kosovë edhe përmes kanaleve direkt tek konsumatori;
- g) Të ofrojë udhëzimet në bord të aeroplanit në gjuhën shqipe dhe së paku një personel të ekuipazhit që flet gjuhën shqipe për asistencë tek udhëtarët me nevojë.

3. KRITERET FAVORIZUESE TË VLERËSIMIT

3.1 Përparësi kanë operatorët ajror me fluturimet historike si në vijim:

- a) Operatorët ajror që kanë bartur së paku 200.000 pasagjerë për/nga ANP Adem jashari, gjatë vitit paraprak (2023);
- b) Operatorët ajror të cilat janë duke operuar në tregun e Baselit Mulhouse-MLH (pjesa e tregut MLH), për/nga ANP Adem Jashari, me së paku 100,000 udhëtar nga Basel/Mulhouse-MLH (pjesa e tregut MLH), për/nga ANP Adem Jashari, gjatë vitit të fundit (2023);
- c) Operatorët ajror që dëshmojnë se kanë hapur destinacione të reja fluturimi nga Prishtina në dy vitet e fundit;
- d) Operoret ajror që i plotësojnë kriteret kryesore mund të paraqesin planin se do të ofrojnë gjatë vitit më shumë kapacitete dhe orar të programuar fluturimesh në destinacionet mes Kosovës dhe Zvicrës.

4. AFATI KOHOR – PERIUDHA E EMËRIMIT/DEZIGNIMIT

- a) Dezinimi do të jepet për një periudhë tre (3) vjeçare me mundësi vazhdimi pas vlerësimit pozitiv nga AAC për përmbushjen e të paktën 90% të kriterëve të detyrueshme dhe të zotuar në lidhje me frekuencat dhe destinacionet përmes raportit të detajuar mbi

aktivitetin e mëhershëm për secilën IATA sezonë, përveq nëse bëhet ndryshim i kriterëve dhe kushteve tjera që imponojnë rrethanat.

- b) Dezinimi do të tërhiqet në rast të fillimit të operimit të një kompanie ajrore të Kosovës, ose në rast të mospërbushjes së detyrimeve të specifikuara më lartë.

5. VLERËSIMI I KRITEREVE, AFATET DHE KONSULTIMET

- a) Vlerësimi i kriterëve do të bëhet nga një komision profesional i Autoriteti të Aviacionit Civil.
- b) Dokumentet mund të dorëzohen përmes postës elektronike në infocaa@caa-ks.org ose kopje fizike direkt në zyret e AACK përmes protokollit në adresën: Rr. Zejnel Salihu Nr. 22, 10000 Prishtinë, Republika e Kosovës.
- c) Afati i dorëzimit të dokumentacion është deri me datë 23 Shkurt 2024, në orën 16.00; Afati i vlerësimit dhe publikimit të operatorit ajror të përzgjedhur është 1 Mars 2024.
- d) Kontakti për sqarime dhe konsultime të nevojshme: infocaa@caa-ks.org

